

ROVANIEMEN KAUPUNKI
YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAINEN
Hallituskatu 7
96100 ROVANIEMI
Puh. (016) 3221

705/2019 (ROVANIEMI 3/2019)
CaseM 2018-1081

Annettu julkipanon jälkeen 5.3.2019

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta lupahakemuksesta, sekä maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta pyynnöstä aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Morenia Oy (2558445-2)

LAITOS/TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Lupahakemus koskee kalliokiviaineksen ottoa, louhintaa, murskausta ja varastointia, asfalttijätteen vastaanottoa, murskausta ja varastointia sekä puhtaan ylijäämämaan vastaanottoa.

Toiminta-alue sijaitsee Rovaniemen kaupungissa Muurolan Jaatilanvaarassa sijaitsevalla tilalla Rajamäki RN:o 698–403-9-28 (Jaatilanvaara). Toiminta-alue sijaitsee Rovaniemen kaupungin keskustasta noin 42 km etelälounaaseen.

Toiminta-alueen koordinaatit 7348811 N ja 430476 E.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Lisäksi saman liitteen kohdan 13 f mukaan f jätteen ammattimaiseen tai laitospäiseen käsittelyyn on oltava lupa.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. (MAL 7 §)

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee kivenlouhintaa ja murskaamista käsittelyä koskevan ympäristölupa-asian. (YSL 27 §, YSA 2 §)

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 29.3.2018 (2018-1081). Hakemusta on täydennetty 10.8.2018.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Luvanhakijalla on maanomistajan suostumus maa-ainesten ottoon sekä ympäristölupahakemuksen mukaiselle toiminnalle.

Lupahakemuksen mukaisella alueella ei ole asema- tai yleiskaavaa. Rovaniemen maakuntakaavassa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (MT).

LAITOKSEN SIJAINNINPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Toiminta-alue sijaitsee Rovaniemen kaupungin eteläosassa, noin 42 km Rovaniemeltä. Toiminta-alue on pääosin hakattua metsää ja maaperä on kaivunäytteiden otto- paikkoja lukuun ottamatta koskematon. Alue ei sijoitu pohjavesialueelle eikä sen läheisyydessä ole muinaismuistikohteita. Toiminta-alue ei sijoitu suojelualueelle. Jaatilanvaaran luonnonsuojelualue sijaitsee noin 750 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 1 600 metriä toiminta-alueesta itään päin.

LAITOKSEN TOIMINTA

Maa-aineslupaa haetaan kymmenen (10) vuoden aikana toteutettavalle yhteensä 80 000 m³:n suuruiseksi kallion, soran ja moreenin otolle. Ottoalueen kokonaispinta-ala

on 10 ha varastointi- ja tukitoiminta-alueineen. Haettavan ottamisalueen koko on noin 6 ha ja alin suunniteltu ottotaso on +160.00. Maa-aineksen ottosyvyys vaihtelee välillä 0-25 metriä. Otettava maa-aines jalostetaan murskaamalla tai seulomalla ja se käytetään lähialueiden maarakennuskohteisiin.

Ympäristölupaa haetaan kalliokiviaineksen louhinnalle, murskaamiselle ja varastoinnille. Lisäksi ympäristölupaa haetaan puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottamiseen ja muualta tuotavan maa-aineksen murskaamiseen ja välivarastointiin sekä asfalttijätteen vastaanottamiseen, murskaamiseen ja välivarastointiin.

Kalliokiviaineksen sekä soramurskeen keskimääräinen tuotantomäärä on 10 000 tonnia vuodessa ja maksimimäärä on 20 000 tonnia vuodessa. Muualta tuotavan murskattavan maa-aineksen keskimääräinen tuotantomäärä on 2 000 tonnia vuodessa ja maksimi määrä on 8 000 tonnia.

Kallion murskaamista, poraamista, räjäytyksiä ja rikotusta suoritetaan arkipäivisin (ma-pe) klo 6.00–22.00. Maa-ainesta kuormataan ja kuljetetaan arkipäivisin (ma-pe). Louhinta- ja murskaustoimintaa alueella on kysynnän mukaista 1-2 kertaa vuodessa, toimintajakson ollessa 2-4 viikkoa kerrallaan. Alueella säilytetään murskeita tuotannon välisinä aikoina vaihtelevia määriä. Murskeen varastointiaika on yleensä 1-2 vuotta.

Alueella otetaan vastaan ylijäämämaita enintään 10 000 tonnia vuodessa eli noin 5 000 m³ltr/a, kuitenkin maksimissaan 10 000 m³ltr luvan voimassaoloaikana. Maisemointi kuitenkin toteutetaan siten, että puhtaiden ylijäämämaiden vastaanotto ei ole maisemoinnin kannalta välttämätöntä. Ylijäämämaita tuovat autot ottavat mahdollisuuksien mukaan paluukyytiin alueella jalostettua kiviainesta, jolloin vastaanottotoiminnalla pystytään vähentämään tyhjällä kuormalla ajoa ja ylimääräistä raskasta liikennettä.

Maisemointiin käytettäviä ylijäämämaita saa tuoda vain kohteista, joissa ei ole ollut maaperää pilaavaa toimintaa. Ylijäämämaita tuodaan alueelle vain Morenia Oy:n valvonnassa tapauskohtaisesti. Läjitetävän maa-aineksen mukana alueelle ei tuoda rakennusjätettä. Läjitetävän maa-aineksen laatua ja puhtautta tarkkaillaan silmämääräisesti. Tarvittaessa läjitettävien maiden puhtaus varmistetaan kenttäanalyysointitai laboratorionäyttein ennen materiaalin tuomista alueelle. Alueelle tuotavista ylijäämämaista tehdään kuormakirjanpitoa, josta ilmenee tuoja (kuljettaja/yritys), päivämäärä, kuormakoko (paino ja/tai tilavuus), alkuperä, silmämääräisesti arvioitu maalaji sekä poikkeukselliset tilanteet. Ylijäämämaat lajitellaan alueelle loppukäyttötarkoituksen mukaan esim. kivennäismaat (luiskatäyttöihin), humusmaat (luiskaverhoilu, kasvualusta) sekä louhe/kivet (hyödynnetään mahdollisesti murskaamalla). vastaanottomäärät raportoidaan ympäristöviranomaiselle vuosittain.

Asfalttijätteen keskimääräinen vastaanotto- ja murskausmäärä on 1 000 tonnia vuodessa, maksimissaan 5 000 tonnia vuodessa. Kierrätysasfalttia voidaan vastaanottaa lähiseudun tienkorjaushankkeista. Murskattu kierrätysasfaltti hyödynnetään asfaltin

valmistuksessa kolmen vuoden kuluessa murskauksesta, joko paikan päällä siirrettävällä asfalttiasemalla tai kuljettamalla se muualle hyötykäyttöön.

Mahdollinen alueella tapahtuva asfaltin valmistus on lyhytaikaista (muutamia viikkoja kerrallaan) ja verrattain harvoin toistuvaa (harvemmin kuin kerran vuodessa). Asfalttiaseman toiminnasta tehdään tällöin erillinen rekisteröinti-ilmoitus. Mikäli alueella tullaan tekemään pidempiaikaista asfaltin valmistusta, haetaan asfalttiaseman toiminnalle ympäristölupa.

Ottoalueella jalostetaan sekä sora- että kalliokiviainesta. Pääosa kiviaineksesta murskataan, seulotaan tai välpätään. Mahdollinen kierrätysasfaltin murskaus tehdään yleensä samassa yhteydessä kalliolouheen murskauksen kanssa. Kallion louhintaporaus suoritetaan siirrettävillä porausvaunuilla. Räjätysaineita ei varastoida alueella. Louheen murskaus suoritetaan siirrettävällä 2-3-vaiheisella murskauslaitoksella. Pääsääntöisesti laitteistona on esi-/leukamurskain, väli- ja jälkimurskaimet, kuljettimet ja seulastot. Murskauslaitoksen syöttöön käytetään tarpeen mukaan joko kaivin- tai pyöräkonetta ja valmiin murskeen vastaanotossa ja varastoinnissa pyöräkuormaajaa. Käyttöenergia murskalaitokselle tuotetaan aggregaateilla, joiden polttoaineena on kevyt polttoöljy.

Turvallisuus

Toiminnan aikana louhoksen reunat voivat olla pystysuorat jotka suojataan tarvittaessa ulkopuolisten liikkumista estämään teräsverkkoaidalla ja varoituskylteillä ja/tai lippusiimalla ja maavalleilla sekä lohkareilla tai muulla vastaavalla tavalla. Työmaa-alueella ulkopuolisten liikkumista estetään myös tulotien varressa varoitustauluin. Kiinteistön ja ottamisalueen rajat merkitään paaluttamalla.

Työmaan tuotantotoiminta tilataan ulkopuolisilla urakoitsijoilla, jotka vastaavat itse omien työntekijöidensä työnjohdosta ja työturvallisuudesta Morenia Oy:n valvoessa lupaehtojen noudattamista.

Polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi

Toiminnan aikana polttonesteet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai valuma-altaallisissa erillisissä suojakonteissa. Poltto- ja voiteluaineiden käsittelyssä ja varastoinnissa noudatetaan erityistä huolellisuutta ja alueella on tuotantotoiminnan aikana öljynimeytysmateriaalia vahinkotilanteiden varalle. Toimintajaksojen ulkopuolella alueella ei säilytetä polttoaineita. Alueella varastoitavien öljytuotteiden määrät on esitetty taulukkokossa 1.

Taulukko 1. Toiminta-alueella varastoitavat kemikaalit.

Kemikaali	Keskimääräinen kulutus (t tai m ³ /a)	Maksimikulutus (t tai m ³ /a)	Varastointipaikka
Kevyt polttoöljy	17	33	tuotantoalue
Öljyt	0,3	0,6	tuotantoalue
Voiteluaineet	0,1	0,2	tuotantoalue
Räjähdysaineet: emulsio, louhintaräjähteet	5	9	ei varastoida alueella

Toiminnassa syntyvät jätteet

Toiminnassa syntyy vähäinen määrä talousjätettä sekä jäteöljyjä, jotka toimitetaan jätehuoltomääräysten mukaisesti asianmukaiseen käsittelyyn. Työmaa alueella ei suoriteta merkittäviä koneiden tai laitteiden huoltoja. Taulukossa 2 on esitetty toiminnassa syntyvien jätteiden määrät.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Varastointi	Toimituspaikka
Talousjäte	80	Keräys kannellisiin jäteastioihin	Toimitetaan hyväksytyyn käsittelyyn
Jäteöljy	150	Keräys lukittaviin kontteihin tai säiliöihin	Puhdistettavaksi jäteöljykeräykseen tai ongelmajätelaitokselle
Muut vaaralliset jätteet	80	Keräys lukittaviin kontteihin tai säiliöihin	Ongelmajätelaitokselle

Energian käyttö

Murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan aggregaatilla.

Veden käyttö

Toiminnassa käytetään vähäisiä määriä vesiä pölyämistä ehkäisevään kasteluun.

Liikenne

Kuormaus- ja kuljetustoiminta painottuu pääosin kesäaikaan, jolloin keskimääräinen laskennallinen liikennemäärä on noin 2 - 6 ajoneuvoa vuorokaudessa. Alueella ope-
rintia ja kiviaineksen kuljetusta varten pidetään alueelle kulkeva metsätie tarkoitukseen sopivassa kunnossa ja alueella kulkeva tieura kunnostetaan tarkoitukseen sopivaksi. Suunnitellulle toiminta-alueelle ei synny varsinaisia kulkuteitä olemassa olevan tieuran lisäksi. Nykyinen tieura kunnostetaan käyttöön sopivaksi. Metsätie jota pitkin kuljetaan Välijoentielle, pidetään asianmukaisessa kunnossa myös muille tienkäyttäjille. Tien kunnossapitoa ja kastelua suoritetaan tarpeen mukaan. Alue on pieni eikä sen sisälle synny selkeitä kuljetusteitä olemassa olevan tieuran lisäksi murskauslaitoksen paikan vaihdellessa oton mukaan.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta parhaat käytännöt (BEP)

Päästöt ilmaan syntyvät kuljetuskalustosta, työkoneista ja aggregaateista sekä murskauksessa syntyvästä pölystä. Päästöjä ilmaan vähennetään kaluston uusimisella ja riittäväillä huoltotoimilla. Koneet ja laitteet on pääsääntöisesti valmistettu ja/tai peruskorjattu normaalisti viiden vuoden sisällä. Urakoitsijoita vaaditaan käyttämään parasta mahdollista tekniikkaa.

Melua syntyy kaikissa työvaiheissa ottamisalueella. Aiheutunut melu ei tule ylittämään ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Murskauslaitoksen sijoittaminen ottamisalueen reunojen ja varastokasojen suojaan vähentää melun leviämistä.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan alueella syntyy noin 10 000 m³ alueelta kuorittavaa pintamaata ja hakkuutähteitä noin 500 m³. Pintamaat varastoidaan toiminta-alueen reunoilla ja käytetään myöhemmin ottamisalueen maisemointiin.

Maisemointi ja alueen jälkikäyttö

Ottotoiminnan päätyttyä alue annetaan metsittyä tai metsitetään. Maisemointiin asti louhoksen reunat voivat olla jyrkkiä, jolloin ne suojataan metalliverkkoaidalla tai muulla vastaavalla. Maisemointi suoritetaan 1:2/1:3 – luiskauksia käyttäen siten että se on ympäröivään maastoon soveltuvaa eikä riko maisemakuvaa.

Maisemointia varten otetaan vastaan puhtaita ylijäämämaita enintään 10 000 t/a eli noin 5 000 m³ ktr/a, kuitenkin maksimissaan 10 000 m³ ktr luvan voimassaoloaikana. Maisemointi kuitenkin toteutetaan siten, että puhtaiden ylijäämämaiden vastaanotto ei ole maisemoinnin kannalta välttämätöntä.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin

Toiminnassa ei synny jätevesiä eikä päästöjä pinta- tai pohjavesiin. Murskaustoiminnassa käytetään vettä tarvittaessa vähäisiä määriä pölyämistä ehkäisevään kasteluun. Näin ollen alueen vesienkäsittelyllä ei ole merkittävää heikentävää vaikutusta alueen lähiympäristölle.

Melu ja värinä

Eniten melua aiheuttavat louhintaporaus, kiven rikotus ja murskaus toimintojen kesken ja ajankohdan vaihdellen vuosittain. Louhintaräjäytyksien aiheuttama melu on vain hetkellistä. Kuormauksen ja kuljetuksen aiheuttama melu vaihtelee kiviaineksen kysynnän mukaan. Lähin talo sijaitsee ottoalueen reunasta itään noin 1 600 m:n etäisyydellä. Melu asuinalueella jää ennalta vastaavista kohteista saatujen kokemusten mukaan alle raja- tai ohjearvojen. Varastokasojen sijoittelulla voidaan vähentää melun leviämistä ympäristöön. Louhintatärinöitä hallitaan panostusten mitoituksilla siten, että räjäytykset eivät aiheuta vaurioita lähimmille kiinteistöille.

Tuotannosta syntyvillä murskekasoilla pystytään ehkäisemään melun leviämistä. Melun vähentämiseksi murskauskasot sijoitetaan louheen murskauksessa heti kun mahdollista toiminnan aikana jo aikaisemmin muodostuneiden kallioseinämien suojaan. Vastaavanlaisissa kohteissa suoritettujen melumittausten perusteella voidaan todeta että tuotannon melu ei tässä tapauksessa ylitä sille annettuja raja-arvoja. Melu on luonteeltaan tasaista, ei impulssimaista. Melua syntyy eniten murskauksessa ja sen vaikutuksia voidaan merkittävästi vähentää sijoittamalla murskauskasot kallioseinämien suojaan ja sijoittamalla kasoja häiriintyvien kohteiden puolelle. Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa 25/2010 ”Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa” on esitetty melumallinnus kuvitteellisella alueella, jolla on vastaavat toiminnot (murskaus, louhinta, rikotus) kuin Rajamäen kallioalueella. Kyseisessä mallinnuk-

sessä VNp 993/1992 asumiseen käytetyn Melun A-painotetun keskiäänitason (LAeq) ohjearvon 55 dB:n rajan etäisyys murskaus ja louhintatoiminnoista on esteettömästi etenevän melun tapauksessa n. 527 m ja kallioseinämän tai varastokasan ollessa välissä n. 330-340 m. Koska Rajamäen ottoalueella ei ole asutusta lähistöllä ja lähimpään rakennukseenkin on matkaa 1,6 kilometriä voidaan riittävällä varmuudella olettaa että lähimpiin rakennuksiin ei aiheudu merkittävää meluhaittaa eivätkä VNp 993/1992 määritellyt raja-arvot tule ylittymään eikä toiminnasta siis synny haittaa joka ylittäisi Valtioneuvoston päätösten ylittäviä melu-, pöly- tai värinähaittoja lähimpään asutukseen. Koneiden ja laitteiden suojauksista ja kunnosta sekä syöttösuppilon kumituksista huolehditaan jotta vältetään tarpeeton melu.

Päästöt ilmaan

Murskauksessa käytetään moderneja laitteita, jolloin pölyäminen on vähäistä. Pöly jää pääosin otto- ja varastoalueelle. Louhintaporauksessa syntyvän kiviainespölyn leviäminen estetään poravaunuun sijoitetun pölynkeräyslaitteiston avulla. Murskauksessa syntyvän pölyn määrää vähennetään tarvittaessa myös kastelemalla tai kuljettimia peittämällä. Louhinnan ja murskauksen sekä niihin liittyvien toimintojen ennakoitavat ympäristövaikutukset tulevat olemaan vähäisiä ja rajoittuvat murskauslaitoksen välittömään läheisyyteen. Tarvittaessa varastokasoja kastellaan pölyämisen estämiseksi. Lähin talo sijaitsee ottoalueen reunasta itään noin 1 600 m:n etäisyydellä. Pöly asuinalueella jää ennalta vastaavista kohteista saatujen kokemusten mukaan alle raja- tai ohjearvojen.

Toiminnassa käytettävän polttonesteen palamisen yhteydessä ilmaan pääsee hiukkasia 0,01 tonnia, typen oksideja 0,38 tonnia, rikkidioksidia 0,06 tonnia ja hiilidioksidia 46,95 tonnia vuodessa.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Polttoaineet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai valuma-altaallisissa erillisissä suojakonteissa. Poltto- ja voiteluaineiden käsittelyssä ja varastoinnissa noudatetaan erityistä huolellisuutta ja alueella on tuotantotoiminnan aikana öljynimeytysmateriaalia vahinkotilanteiden varalle. Huolellisella käsittelyllä polttoaineilla ei aiheuteta vaaraa ympäristölle. Toimintajaksojen ulkopuolella alueella ei säilytetä polttoaineita mutta mikäli siellä tullaan pitämään lastauskäytössä käytettävää pyöräkuormaajaa, niin säilytetään tätä aina tukitoiminta-alueella mahdollisen ilkeivallan aiheuttaman ympäristövahingon ehkäisemiseksi. Työmaa alueella ei suoriteta merkittäviä koneiden tai laitteiden huoltoja.

Suunnitellulla ottotasolla alueelle ei kerry mainittavia määriä ottamisalueen ulkopuolelta tulevia pinta- tai sulamisvesiä. Ottamisalue toteutetaan siten että sinne kertyy mahdollisimman vähän valumavesiä, jotta pumppausta ei tarvita. Murskaustoiminnassa käytetään vettä tarvittaessa vähäisiä määriä pölyämistä ehkäisevään kasteluun. Näin ollen alueen vesienkäsittelyllä ei ole merkittävää heikentävää vaikutusta alueen lähiympäristölle.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Hakemuksen mukaan pöly, melu ja värinä lähimmällä asuinalueella jäävät alle raja- tai ohjearvojen. Toiminnoilla ei ole merkittävää vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Toiminnoilla ei ole haitallista vaikutusta luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön. Ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia seurataan päivittäin ja mahdolliset havainnot vaikutuksista kirjataan työmaapäiväkirjaan. Toiminnalla ei ole haitallisia päästöjä veteen eikä louhittava kiviaines ei sisällä haitallisia mineraaleja tai alkuaineita. Vesistöön kohdistuvia vaikutuksia seurataan päivittäin ja mahdolliset havainnot vaikutuksista kirjataan työmaapäiväkirjaan. Ilmaan johtuvista päästöistä ei ole haitallista vaikutusta ympäristölle. Polttoaine- ja öljypäästöt torjuen ei toiminnasta aiheudu haitallisia vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Toiminnan käyttötarkkailuna suoritetaan silmämääräistä havainnointia polttoaine- tai öljypäästöistä. Silmämääräisen tarkkailun lisäksi ei erillistä päästö- tai vaikutustarkkailua. Polttoaine- tai öljypäästöistä raportoidaan viranomaisille sekä palo- ja pelastusviranomaiselle.

Alueelle tuotavista ylijäämämaista tehdään kuormakirjanpitoa. Kirjanpitoon merkitään mm. tuoja (kuljettaja/yritys), päivämäärä, kuormakoko /paino ja/tai tilavuus), alkuperä, silmämääräisesti arvioitu maalaji ja poikkeukselliset tilanteet.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnan riskeinä ovat polttoaine- ja öljypäästöt konerikkojen tai onnettomuuksien seurauksena. Näiden mahdollisten päästöjen varalta alueella säilytetään imeytysturvetta tai -mattoa. Työtapaturmien varalta alueelle varataan tarvittavat ensiaputarvikkeet.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Luvanhakija hakee lupaa aloittaa toiminta lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta (maa-aineslaki 21 § ja ympäristönsuojelulaki 199 §). Luvanhakija katsoo, että aloituslupan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, sillä suunniteltu toiminta on alueen maankäytön mukaista eikä vaaranna yleisiä etuja. Luvanhakija ei esittänyt vakuuden määrää.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Ympäristölupa-asian vireilläolosta on kuulutettu Rovaniemen kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja Internet-sivuilla 2.10.–1.11.2018 välisenä aikana. Ilmoitus hakemuksen vireilläolosta on julkaistu Lapin Kansa-lehdessä 2.10.2018. Asian vireilläolos-

ta on erikseen annettu tieto niille, joita asian on katsottu erityisesti koskevan. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä Rovaniemen palvelupiste Osviitassa (os. Koskikatu 25, 2 krs). (MAL 3 §, YSL 44 §)

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto. (MAL 4 §, YSL 36 §)

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisella ei ollut lausuttavaa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei jätetty muistutuksia.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Morenia Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan Jaatilanvaaraan tilalle Rajamäki RN:o 698–403-9-28 (Jaatilanvaaran sora- ja kallioalue). Toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Toiminnalle ei myönnetä maa-aineslain 21 §:n eikä ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista aloittamisoikeutta.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 80 000 m³. (MAL 11 §, MAA 6 §)
2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 20 000 tonnia vuodessa. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat on selkeästi merkitty maastoon (esim. paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksytty ottotaso, hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna sekä aloitustarkastus pidettynä. (MAL 11 §, MAA 6 §)
4. Alin ottamistaso on hakemuksessa esitetty +160.00. Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään yhden (1) metrin vahvuinen suojakerros. (MAL 11 §, MAA 6 §)
5. Maa-ainestenotto on järjestettävä siten, että ottamisalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät rinteet on aidattava tai merkittävä selkeästi esimerkiksi aidalla. Siimojen käyttö merkitsemiseen on kielletty. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävä määrä varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella. (MAL 11 §, MAA 6 §)

6. Päivittäisessä toiminnassa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- murskausta, poraamista ja rikutusta saa suorittaa arkipäivisin (ma-pe) kello 07:00–21:00
- räjäytyksiä saa tehdä arkipäivisin (ma-pe) kello 08:00–18:00
- kuormaamista ja edelleen kuljetusta saa tehdä ma-pe kello 07:00-21:00 välisenä aikana.

Viikonloppuisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta alueella on kielletty. (YSL 7,52§, VNA 713/2014 15§, NaapL 17§, VNA 800/2010 8 §)

7. 7. Alueelle saa tuoda vain puhtaita ylijäämämaita enintään 20 000 tonnia luvan voimassaoloaikana. Mikäli ylijäämämaiden puhtaudesta ei ole varmuutta, se tulee erikseen selvittää tai toimittaa kyseisille maille hyväksyttyn paikkaan. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

8. 8. Alueella saa vastaanottaa, varastoida ja murskata asfalttijätettä enintään 10 000 tonnia vuodessa. Asfalttijätettä saa varastoida alueella enintään 3 vuotta. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

9. Toiminnassa syntyvän melun A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 07:00–22:00) 55 dB eikä yöllä (klo 22:00–07:00) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

Murskausasema ja sen melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle tasolle ja siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriytyvien kohteiden suuntaan. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

10. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasat on sijoitettava alueelle mahdollisuuksien mukaan niin, että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntiin. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

11. Murskausaseman aiheuttamaa melua on lisäksi tarvittaessa torjuttava käyttämällä kotelointeja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

12. Kallion louhinta tulee toteuttaa niin, ettei räjäytystyö tai louhos aiheuta turvallisuusriskiä alueella liikkuville ja että toiminnasta aiheutuva melu ja tärinä jäävät mahdollisimman pieneksi. Räjäytystyön suorittajan tulee olla alan ammattilainen ja työ toteutuksessa tulee noudattaa asiaa koskevaa lainsäädäntöä. Räjäytyksistä on tiedotettava lähialueen kiinteistöjä etukäteen. Räjäytysten aiheuttama tärinä tulee tarvittaessa mitata. (YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

13. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia häiriytyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

14. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuksien säätämisellä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §)

15. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). (VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

16. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

17. Öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden pääsy alueen maaperään ja pohjaveteen on estettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

18. Alueelle sijoitettavien polttoainesäiliöiden on oltava polttonesteiden varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia tai kiinteällä ja katetulla valuma-altaalla varustettuja sekä ylitäytönestimellä varustettuja säiliöitä. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

19. Poltto- ja voiteluaineiden sekä muiden kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueilla maaperä tulee suojata nesteitä läpäisemättömällä pinnoitteella. Alueen tulee olla reunoiltaan korotettu siten, että vahinkotapauksissa maahan valuva neste ei pääse leviämään ympäristöön. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

20. Koneiden ja laitteiden huolto tulee tehdä ensisijaisesti toiminta-alueen ulkopuolella. Välttämättömiä korjaustoimenpiteitä tehtäessä on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. (YSL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, JL 13 ja 72 §)

21. Toiminta-alueelta poistettavat kuivatusvedet on johdettava laskeutusaltaaseen kiintoaineen poistamiseksi. Laskeutusallas tulee mitoittaa siten, että veden viipymä altaassa on riittävän suuri kiintoaineen poistumiseksi vedestä. Laskeutusallas tulee sijoittaa alueelle siten, ettei altaasta poistuva vesi aiheuta ympäristön luonnontilan tai veden laadun heikkenemistä. Jos ottamisalueelta joudutaan johtamaan kuivatusvesiä toisen maalle tai toisen maalla kulkevaan ojaan, tulee siihen saada maanomistajan suostumus. (MAL 9, 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

22. Louhokselta pois johdettavista vesistä tulee ensimmäisenä pumppausvuonna ennen tyhjennystä ottaa vesinäyte. Näytteestä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, Fe, mangaani, NO₃, kloridi, väri, KMnO₄, haju sekä öljy mikäli se on aistinvaraisesti havaittavissa. (MAL 9, 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

23. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikentymistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

24. Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimitusaika ja -paikka. Jätteitä ei saa haudata alueelle. Jätteet, joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto. (VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

25. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omissa astioissaan niille varatussa tiivispohjaisessa, katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu. (VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 15 §)

26. Pintamaat tulee säilyttää alueella niin, että ne voidaan hyödyntää alueen maisemoinnissa maa-ainesluvan mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä 190/2013 säädöksiä, arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (MAL 16 b §, MAA 5 a §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

27. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuessa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta, nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan soveltuvaa materiaalia ja kalustoa. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §)

28. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeet onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

29. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisiin ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

30. Vähäistä suuremmista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on li-

säksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle ja Lapin ELY-keskukselle. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 7, 16, 17, 52, 123, 134 §, VNA 713/2014 15 §)

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

31. Maa-ainesluvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, MAA 9§)

32. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollisista toiminnan aiheuttamasta haittaa koskevista yhteydenotoista ja valituksista tulee ilmoittaa Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

33. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Vuosiyhteenvedoista toiminnasta tulee esittää pyydettyä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisten nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä louhinta- ja murskauspäivien lukumäärästä (pv)
- tiedot louhitun ja murskatun kiviaineksen määrästä (t/a)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä (t)
- tiedot vuoden aikana alueelta edelleen toimitetun murskeen määrästä (t/a)
- tiedot alueelle tuoduista puhtaista ylijäämämaista (t/a)
- tiedot alueelle tuoduista asfalttijätteistä (t/a)
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta
- tiedot käytettyjen polttoaineiden laadusta ja määrästä (t/a)
- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuuspauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 12, 118, 119, 122 §)

Muut lupamääräykset

34. Asiattomien pääsy ajoneuvoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä. Louhinta-alue on niiltä osin aidattava missä on putoamisvaara, ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojen riski lisäännä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/201 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

35. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seurantaan ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteistiedot on ilmoitettavat valvontaviranomaiselle. Yhteistiedot on pidettävä ajantasaisina. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/201 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §)

36. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

37. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §)

38. Ennen maa-ainesten ottotoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydettävä kunnan valvontaviranomaista pitämään alueella lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §)

39. Ottotoiminnan päätyttyä toiminta-alue tulee maisemoida mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi. Louhoksen reunat tulee loiventaa esim. porrastamalla ja pintamaita käyttäen vähintään kaltevuuteen 1:2–1:3. Sora-alueen luiskat tulee muotoilla vähintään 1:3 tai loivemmaksi. Ottamisalueen lopulliset turvarakenteet tulee rakentaa sellaisiksi, etteivät ne vaadi jatkuvaa valvontaa ja kunnossapitoa. Ottotoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä ottamisalueen maisemoinnissa. Ottamisalueelle ei saa jäädä maa-ainekasvoja ja tiivistyneet tienpohjat sekä varastokasojen pohjat tulee pehmentää. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia 2 500 kpl/ha. (MAL 10, 11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §)

40. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökeleiden tekniikoiden ja toimintatapojen kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään aineiden ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maiseman kuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren

tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Ottotoiminta ei aiheuta kauniin maisemankuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainestenotto ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettua kulttuuriympäristöä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita. Alueella ei myöskään ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Alue ei sijaitse tärkeällä 1 tai 2 luokan pohjavesialueella. Lupapäätöksessä on veloitettu jättämään pohjaveteen riittävä suojakerros ja polttoaineiden käsittelystä on päätöksessä annettu määräykset. Toiminnasta ei siten aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alueella ei ole voimassa kuntatason kaavoja. Rovaniemen maakuntakaavassa pääkäyttötarkoitus on maa- ja metsätalousvaltainen alue (MT). Maa- ja metsätaloustalouteen tarkoitettu- ja alueita voidaan käyttää alueen pääasiallista käyttötarkoitusta sannotavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös erityislainsäädännön ohjaamana muihin käyttötarkoituksiin, kuten mm. maa- ja kiviainesten ottoon.

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemankuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia ei ottotoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole riskitilassa maa-ainelain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Ympäristönsuojelulain mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai

eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on myös, että toiminnan sijoittamisessa noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 12 § 1 mom mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon alueen ja sen ympäristön nykyinen tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) on annettu mm. määräys toiminnan sijoittumisesta (3 §), ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta (4 §) ja meluntorjunnasta (6 §). Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Valtioneuvosto on antanut päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) ja sen mukaan ohjeena on mm., että asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7:00–22:00) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla vastaava ohjearvo 45 dB. Jos melu on luonteeltaan impulssimaista / kapeakaistaista, laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon. Asetuksen 800/2010 mukaisessa toiminnassa melutason ohjearvot ovat sitovia raja-arvoja.

Luvan myöntämisen edellytykset

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, kallion louhinnasta ja murskauksesta sekä maa-aineksen varastoinnista ja ylijäämämaiden vastaanotosta, tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenlouhimo ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 m. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 1 600 m etäisyydellä hakemuksen mukaiselta toiminta-alueelta. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Alueella ei ole voimassa asema- tai yleiskaavaa. Rovaniemen maakuntakaavassa toiminta-alueelle on osoitettu merkintä maa- ja metsätalousvaltainen alue (MT). Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Jaatilanvaaran toiminta-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja. Lähin suojelualue on Jaatilanvaaran luonnonsuojelualue, joka sijaitsee noin 750 metrin etäisyydellä ottoalueesta.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää. (lupamääräykset 1-2)

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin otto-suunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottotason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta (lupamääräykset 3-4).

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara. (lupamääräys 5)

Eri työvaiheiden päivittäisiä toiminta-aikoja on lyhennetty hakijan esittämästä. Toiminta alueella on kielletty sunnuntaisin ja arkipyhinä. (lupamääräys 6)

Alueelle läjitettävän maa-aineksen määrää ja puhtautta koskeva määräys on annettu tuotavan maa-aineksen puhtauden varmistamiseksi ja ettei alueelle muodostu maankaatopaikkaa. (lupamääräys 7)

Alueelle läjitettävän asfalttijätteen määrää koskeva määräys on annettu, ettei alueelle muodostu asfalttijätteen kaatopaikkaa. (lupamääräys 8)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapuruuksuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta räsitystä melusta (lupamääräys 9).

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista 993/1992. Ohjearvojen mukaan päiväaikainen (klo 7:00–22:00) melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen, ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana rasituksena eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana (lupamääräys 9).

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö meluesteenä ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla (lupamääräykset 10-11).

Valtioneuvoston asetuksessa räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta 644/2011 säädetään kyseisten töiden työturvallisuudesta. Toimimalla asetuksen mukaisesti ehkäistään myös ympäristölle ja lähialueen asutukselle mahdollisesti aiheutuvia haittoja. Räjäytystyöstä on tarpeen tiedottaa lähimpiä asuin- ja lomakiinteistöjä ennakoon. Tärinän mittausta on tarpeen, mikäli toiminnan epäillään aiheuttavan kohtuutonta haittaa lähialueen asutukselle. (lupamääräys 12)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta rasitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa melun määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta (lupamääräys 13).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:ssä yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyys ehkäisemiseksi. (lupamääräykset 14-16).

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää (lupamääräykset 14-15).

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta rasitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölynhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta (lupamääräys 16).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden maahan pääsy aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisuilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista (lupamääräykset 17-19).

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (lupamääräys 20).

Alueelle rakennettavan laskeutusaltaan on oltava mitoitukseltaan riittävä kiintoaineen poistamiseksi vedestä. Laskeutusaltaassa käsiteltyinä kuivatusvedet eivät ai-

heuta ympäristön luonnontilan tai veden laadullista heikentymistä (lupamääräykset 21-22).

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa (lupamääräykset 23-25).

Jätelain mukaan vaarallisen jätteen siirroista on laadittava siirtoasiakirja (lupamääräys 25).

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle (lupamääräys 26).

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumisella ennalta vahinkotilanteisiin (mm. ohjeistuksen ja tarvittavan välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja (lupamääräykset 27-30).

Lupamääräyksellä 30 varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteutuminen ja valvonta tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattanut aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa (lupamääräys 30).

Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräykset 31).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkotilanteista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevilla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toiminnan valvontaa. Tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta (lupamääräykset 32-33).

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteydenpitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa (lupamääräykset 34).

Luvanhaltija vastaa, siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia, että kaikkia alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lupamääräyksistä (lupamääräys 35-36).

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 37).

Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet (lupamääräys 38-39).

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikentymistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräys 39).

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla (lupamääräys 40).

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MAHDOLLISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Morenia Oy hakee maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista oikeutta aloittaa toiminta lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja hakijan pyynnöstä määrätä, että päätöstä voidaan noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun hakija on asettanut luvassa määrätyn vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korjaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

Lupaa toiminnan aloittamiselle ei myönnetä, koska lupaviranomainen katsoo, ettei asiassa ole esitetty sellaista perusteltua syytä, jonka nojalla lupa katsottaisiin mahdolliseksi myöntää. Ottamisalue on luonnontilainen ja toiminnan aloittaminen aiheuttaisi muutoksia alueen ympäristöön.

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on **550 €**.

Ympäristölupamaksu on **1 785 €**.

Maksut määräytyvät ympäristölautakunnan 13.12.2017 hyväksymien maa-ainestaksan ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti.

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainestenoton valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2019 valvontamaksu on **240 €** ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä.

Vakuus

Luvan saajan on ennen luvanmukaisen toiminnan aloittamista asetettava yhteensä **73 000 €** suuruinen hyväksyttävä vakuus Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnalle ympäristön saattamiseksi ennalleen. Maa-ainesluvan vakuus on 53 000 € ja ympäristöluvan asfalttijätteiden osalta vakuus on 20 000 €. Vakuutena voidaan pitää pankki- tai vakuutuslaitoksen antamaa omavelkaista takausta tai kunnan tilille tehtyä pankkitalletusta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään määräajaksi kymmeneksi (10) vuodeksi. Päätös on voimassa 30.5.2029 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivä on 5.3.2019.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Laki eräistä naapurisuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta (314/2017)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)

Ympäristölautakunnan 13.12.2017 hyväksymä maa-ainestaksa

Ympäristölautakunnan 13.12.2017 hyväksymä ympäristösuojeluviranomaisen taksa

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija

Jäljennös päätöksestä

Lapin ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat

Rovaniemen kaupunginterveydensuojeluviranomainen

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksen antamisesta toimitetaan niille, joille on erikseen annettu tieto asian vireilläolosta.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Päätöksen antamista koskeva julkipanoilmoitus ja lupapäätös pidetään nähtävänä Rovaniemen kaupungin asiakaspalvelupiste Osviitassa osoitteessa Rinteenkulman kauppakeskus / Rovaniemen Olkkari, Koskikatu 25 (2 krs). Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Lapin Kansassa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190, 191 §).

Valitusosoitus on pöytäkirjanotteen liitteenä.